

2. Гой І. В., Смелянська Т. П. Підприємництво: навч. посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2016. 368 с.

3. Скібіцька Л.І. Організація праці менеджера. навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2015. 360 с.

ЗНАЧЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ АНАЛІЗУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

*Демченко Т. А., к.е.н., доцент
Слатвінський М. А., к.е.н., доцент*

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

На сучасному етапі економічного розвитку підприємства неспроможні ефективно управляти дебіторською заборгованістю, яка займає вагому частку в оборотних активах. Більшість підприємств практично не мають можливості нормально функціонувати у зв'язку з наявністю дебіторської заборгованості, адже це відволікає кошти з обігу. У таких умовах особливо зростає роль ефективного управління дебіторською заборгованістю, своєчасного її повернення та попередження виникнення безнадійних боргів, а це неможливо здійснити без правильно проведеного аналізу та використання економіко-математичного моделювання [1, 2].

Для підвищення ефективності функціонування підприємства в сучасних умовах господарювання та прийняття конкретних управлінських рішень щодо наявності та розміру дебіторської заборгованості, доцільно провести аналіз наявності і зміни дебіторської заборгованості на конкретному українському підприємстві ТОВ «Агросервіс» Одеської області та визначити напрямки формування її оптимального обсягу для оптимізації господарського процесу.

Аналіз стану дебіторської заборгованості ТОВ «Агросервіс» в цілому та у розрізі окремих статей відображено в табл. 1.

Таблиця 1 – Склад та динаміка дебіторської заборгованості ТОВ «Агросервіс» (станом на кінець року), тис. грн

Показник	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2018 р. до 2014 р., (+;-)
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	8640	7380	107	22992	36557	27917
Дебіторська заборгованість за розрахунками						
в т.ч.: з бюджетом	414	255	1384	582	547	133
за виданими авансами	38	1376	651	1087	19	-19
Інша поточна дебіторська заборгованість	20147	20070	35739	39426	91047	70900
Разом	29239	29081	37774	64087	128170	98931

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності підприємства

Важливим показником аналізу дебіторської заборгованості є її оборотність. Її прискорення сприяє зниженню тривалості її погашення, що дозволяє покращувати якість розрахунків і свідчить про покращення платіжної дисципліни.

Для аналізу динаміки коефіцієнту оборотності дебіторської заборгованості та тривалості її погашення у ТОВ «Агросервіс» розглянемо дані табл. 2.

Таблиця 2 – Динаміка оборотності дебіторської заборгованості в ТОВ «Агросервіс»

Показник	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2018 р. до 2014 р., (+;-)
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (робіт, послуг), тис. грн.	10600,00	15637,00	29261,00	44105,00	52361,00	41761,00
Середньорічна сума дебіторської заборгованості, тис. грн.	30008,00	29160,00	66855,00	50984,00	96128,50	66120,50
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	0,35	0,54	0,44	0,87	0,54	0,19
Тривалість погашення дебіторської заборгованості, днів	1033	681	834	422	670	-363

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності підприємства

Сума чистого доходу ТОВ «Агросервіс» за 2014-2018 роки збільшилась на 41,8 млн грн, а збільшення середньорічного розміру дебіторської заборгованості становило 66,2 млн грн, тобто більш, ніж тричі. Це зумовило низьке значення коефіцієнта оборотності дебіторської заборгованості, внаслідок чого період тривалості погашення дебіторської заборгованості у 2014 році становив 1033 дні, а у 2018 – 670 днів.

Аналіз даних виявив велике значення дебіторської заборгованості у 2014 році. Можна припустити, що це обумовлено складною соціально-політичною ситуацією в Україні, зумовленою подіями на Сході країни.

Так як, дебіторська заборгованість складає певну долю оборотних активів то, ймовірно, існування кореляції між вартістю оборотного капіталу та сумою дебіторської заборгованості.

Отримані оцінки оптимального співвідношення між дебіторською заборгованістю та грошовими коштами і оборотними активами не можна вважати точними. Але з них можна зробити достатньо впевнений висновок про те, що дебіторська заборгованість не може бути меншою за суму всіх інших складових оборотних активів. Це зумовлено перш за все тим, що постає питання про доцільність зберігання наявних великих запасів на підприємстві, так як краще її реалізувати і мати певну суму дебіторської заборгованості, чим тримати значні обсяги готової продукції на складі.

Література:

1. Райан Б. Стратегический учёт для руководителей / пер. с англ. В. А. Микрюкова. Москва: Аудит, ЮНИТИ, 1998. 616 с.
2. Стоун Д., Хитчинг К. Бухгалтерский учет и финансовый анализ: подготовительный курс / пер. с англ. Ю. А. Огибинаидр; под общей ред. Б. С. Лисовика и М. Б. Ярчева. Москва: Сирин, 1998. 304 с.

ПРОБЛЕМНІ МОМЕНТИ ІДЕНТИФІКАЦІЯ КРИПТОВАЛЮТ ДЛЯ ЦІЛЕЙ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

*Ковальова Т.В., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Криптовалюта стала фінансовою новацією в Україні і незважаючи на досить жвавий світовий ринок цього активу, наша країна ще має велику кількість невирішених проблем відносно його функціонування. Неможливість створення єдиної методики обліку криптовалюти в нашій країні пов'язана з рядом причин, а саме:

- невизначеністю правового статусу криптовалюти;
- значною кількістю видів криптовалюти;
- складністю технологічного процесу виробництва криптовалюти.

Розглянемо деякі з цих причин. Україні потрібна легалізація віртуальних активів як відображення прав власності, коли токенизуються (виражаються і передаються без посередників у цифровій формі) земля, нерухомість, активи, права інтелектуальної власності. За словами О. Жмеренецького аудиторські компанії оцінюють український ринок криптовалют 2,5 млрд дол. [1]. Україна вивчає новий ринок, одночасно уникаючи державної відповідальності за негативні наслідки для учасників ринку криптовалют, тобто притримується позиції нейтралітету. Відсутність правового статусу негативно впливає на облікові процеси відносно цього виду валют.

Усе частіше зі шпальт Інтернет видань йде мова про врегулювання операцій з криптовалютами. Законопроект «Про віртуальні активи», який надійшов на розгляд до Верховної Ради, покликаний врегулювати обіг віртуальних активів. У цьому законі передбачено правовий статус та класифікацію віртуальних активів, вимоги до випуску та їх обігу, дана характеристика суб'єктів ринку та відповідні критерії фінмоніторингу, питання державного регулювання та протидії зловживанням та ін.. Сподіваємось, що цей закон буде прийнято, і наступним кроком стане методичне врегулювання обліку криптовалюти.

Дослідження криптовалют у системі обліку є досить цікавим, та як таке, що постійно здійснюється як вітчизняними, так і зарубіжними вченими, до яких слід віднести: Т. Яцик, О.Петрук, О. Новак, Р.Бруханський, І. Спільник, В. Костюченко, С. Стовпова, В. Фостолович, а також Д. Блейк, Х. Бірмен, Г. Велш та інші.